

مروری بر مهم ترین کتاب ها در مورد امام جواد (علیه السلام)

<"xml encoding="UTF-8?">

مروری بر مهم ترین کتابها در مورد امام جواد (علیه السلام)

محمد بن علی، محمد تقی یا جواد، فرزند علی بن موسی و سبیکه (خیزران)، نهمین امام شیعیان است که در دهمین روز رجب سال یبی هجری قمری در مدینه به دنیا آمد. مادر آن حضرت «سبیکه» از خاندان «ماریه قبطیه» (خاندان همسر پیامبر اسلام) بود و از نظر فضائل اخلاقی در درجه والایی قرار داشت و برترین زنان زمان خود به حساب می آمد.

دوران کودکی امام جواد علیه السلام

از دوران شیرخوارگی تا زمانی که در سن هفت سالگی به امامت رسیدند، با حوادث گوناگون آمیخته است. در خانواده امام رضا علیه السلام و در محافل شیعه، از حضرت جواد علیه السلام به عنوان مولودی پر خیر و برکت یاد می شد، چنان که «ابو یحیای صنعانی» گفته است؛ روزی در محضر امام رضا (علیه السلام) بودم، فرزندش ابوجعفر را که خردسال بود، آوردند. امام فرمود: «این مولودی است که برای شیعیان ما، با برکت تر از او زاده نشده است.»

امام جواد(علیه السلام) در سال 203 هجری قمری پس از شهادت پدرشان امام رضا(علیه السلام)، در سن هشت سالگی به امامت رسیدند. دوران هفده ساله امامت ایشان با حکومت مامون و معتصم، خلفای عباسی، همزمان بود. هنگامی که امام رضا(علیه السلام) به دعوت مامون از مدینه به توس رفتند، امام جواد(علیه السلام) کودک بودند و مانند دیگر افراد خانواده در مدینه ماندند و سال 202 هجری قمری برای دیدار پدر به مرو رفتند و سپس به مدینه بازگشتند.

مامون پس از شهادت امام رضا(علیه السلام) به بغداد رفت. او که از کمالات علمی و معنوی امام جواد(علیه السلام) آگاه بود، ایشان را از مدینه به بغداد دعوت کرد، اما دولتمردان حکومت عباسی و اطرافیان مامون از این اقدام ناخشنود بودند، به ویژه آن که مامون تصمیم داشت دختر خود، ام الفضل را به همسری امام جواد(علیه السلام) بدهد.

السلام) درآورد. مامون برای آن که آنها را از مقام علمی و فضل آن حضرت آگاه سازد، در بغداد مجلس بحثی، میان او و دانشمندان بزرگ آن روزگار ترتیب داد. در این مجلس، امام(علیه السلام) به پرسش های علما پاسخ گفتند و میزان دانش و هوش وی بر آنان آشکار شد. پس از آن مامون دختر خود را به همسری امام (علیه السلام) درآورد.

همسر دیگر امام جواد علیه السلام، سمانه مغربیه نام داشت که مادر امام هادی علیه السلام بود. امام جواد علیه السلام چون امامان دیگر با بهره مندی از علوم و معارف ناب توحیدی و دریافت حقایق از عوالم بالا در صحنه های مختلف، گوشه هایی از اقیانوس نامتناهی علم و حکمت خویش را در زندگی سراسر رحمت خویش به نمایش گذاشتند. دفتر زندگی امام، مانند سایر ائمه معصوم علیهم السلام آکنده است از برگ هایی زرین از مکارم اخلاق، مناقب و معجزات، استجابات دعاها، ارتباط متواضعانه، صمیمانه و همدردی با اصحاب و یاران.

سخنان ارجمندی از این بزرگوار

به یادگار مانده اند که از آن میان می توان به جملاتی نظیر:

«برای اثبات خیانت شخص، همین کافی است که او امین اشخاص خیانتکار باشد»؛

«حرکت کردن به سوی خداوند با دل، شخص را بهتر، سریع تر و مطمئن تر به خداوند می رساند، نسبت به

اطاعت و عبادتش با سایر اعضا و جوارح»؛

«هر کس از هوای خویش اطاعت کند، آرزوی دشمن خویش را بر آورده کرده است»؛

«اعتماد به خداوند متعال، بهای هر چیز گرانبها و نردبانی برای رسیدن به هر چیز بلند مرتبه ای است»

«عزت مومن در بی نیازی او از مردم است» و «این گونه مباش که در آشکارا دوست خدا و در پنهان دشمن خدا باشی» اشاره کرد.

در کتاب ها و متون فراوانی چون «کشف الغمه اثر علی بن عیسی اربلی، ارشاد شیخ مفید، بحارالانوار از علامه محمدباقر مجلسی، سیره پیشوایان نوشته مهدی پیشوائی، روضة الواعظین اثر محمد فتال نیشابوری، وسائل الشیعه به قلم محم بن حسن حر عاملی، معدن الجواهر نوشته ابوالفتح کراجکی و المستطرف از محمد بن احمد ابشیهی، روایات و اشارات های گوناگونی از امام جواد(علیه السلام) یا درباره ایشان نقل شده است.» دوران زندگی نهمین پیشوای شیعیان(علیه السلام) مصادف با دوران حکومت مأمون و معتصم عباسی بود . معتصم در بغداد تصمیم به قتل وی گرفت و سرانجام به وسیله اُمّ الفضل، همسرش و دختر مأمون، در بیست و پنج سالگی، مسموم و به شهادت رسیدند. وفات ایشان در آخر ذی القعدة یببی هجری قمری در بغداد اتفاق افتاد.

کتاب های زیادی درباره این امام همام(علیه السلام) و کرامات ایشان به رشته تحریر در آمده اند که برخی از مهم ترین این تألیفات در سال های اخیر عبارتند از:

زندگانی امام محمد تقی (علیه السلام) / منصور کریمیان / اشرفی / 1381

حضرت امام محمد تقی (علیه السلام) / سید مهدی آیت الهی، علی مظاهری / جهان آرا / 1381

زندگانی حضرت امام محمد تقی (علیه السلام)، گزیده ای از منتهی الامال محدث قمی / رضا استادی / دفتر نشر
برگزیده / 1382

صحیفه امام جواد (علیه السلام) / جواد قیومی اصفهانی / جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات
اسلامی / 1382

تاریخ اسلام در عصر امامت امام رضا و امام جواد علیهما السلام / علی رفیعی / تحسین / 1382

زیارتنامه امام موسی بن جعفر و امام جواد (علیه السلام) / مهدی الهی قمشه ای / نصایح / 1382

لالایی معصومین 11، امام جواد (علیه السلام) / فرشته منعمی، رضوان داستانپور / ایران نگین / 1383

داستان زندگی امام جواد (علیه السلام) / محمد حسین صلواتیان، امیر مهدی مراد حاصل، رضا شیرازی / پیام نور /
1383

بیست و پنج درس زندگی از سیره عملی حضرت امام جواد الائمه (علیه السلام) / حمید رضا کفاش، نعمت الله
کاظمی فرامرزی / عابد / 1383

زندگانی چهارده معصوم، امام محمد تقی (علیه السلام) و امام علی النقی (علیه السلام) / علی نوری / جهانتاب /
1383

زندگانی حضرت امام محمد جواد (علیه السلام) / میرداوود سید حسینی / زرین رود / 1383

معجزات امام جواد علیه السلام / حبیب الله اکبریور (به اهتمام) / الف / 1384

تحلیلی بر زندگی امام جواد (علیه السلام) / عباسعلی کامرانیان / مجنون / 1384

جوان ترین رهبر؛ حضرت امام جواد (علیه السلام) / مهدی مراد حاصل، شهرام عظیمی (نقاش)، زهرا شهبازی
(ویراستار) / منادی تربیت / 1384

قصه های مهربانی؛ مهربان یازدهم امام جواد (علیه السلام) / مجید ملامحمدی، محمد حسین صلواتیان
(تصویرگر) / پیام آزادی / 1385

یکصد و ده حدیث از امام جواد و امام هادی (علیه السلام) / محمد حسین مجاهد (گردآورنده) / فقه / 1385

نخل های بی قرار؛ چهل حکایت از زندگی امام جواد (علیه السلام) / ناصر نادری / پیام محراب / 1386

چهل حدیث از امام محمد جواد(علیه السلام)؛ گهرهای تقوی(علیه السلام) / محمدحسین فلاح زاده / معروف /
1386

آشنایی با زندگانی امام جواد علیه السلام / حسین فریدونی / نبا / 1386

بخشنده پاک؛ امام جواد علیه السلام / مهدی وحیدی صدر (شاعر) / جامعه القرآن الکریم / 1386

عجایب و معجزات شگفت انگیزی از امام جواد(علیه السلام)؛ اثبات حقانیت تشیع / واحد تحقیقاتی گل
نرگس(عج) / شاکر / 1386

درختی که بال درآورد؛ داستان هایی از زندگی امام جواد(علیه السلام) / مجید ملامحمدی / بوستان کتاب قم /
1386

عزیزترین یادگار؛ حکایتی از زندگی امام جواد(علیه السلام) / مهدی وحیدی صدر، طیبه توسلی (تصویرگر) / عروج
اندیشه / 1387

حیات پاکان؛ داستان هایی از زندگی امام رضا، امام جواد و امام هادی(علیه السلام) / مهدی محدثی / بوستان
کتاب قم / 1387

امام جواد(علیه السلام) / مهدی وحیدی صدر، منقذ موسوی (تصویرگر) / عروج اندیشه / 1387

بخشنده ترین پدر دنیا؛ امام جواد(علیه السلام) / علی عباسی / منتظران ظهور / 1387

امام جواد(علیه السلام)؛ غنچه ای که پژمرد / سپیده خلیلی، سعید رزاقی (تصویرگر) / لوح دانش / 1387

چهل داستان و چهل حدیث از امام جواد(علیه السلام) / عبدالله صالحی / مهدی یار / 1387

امام محمد تقی (علیه السلام) / مهدی وحیدی صدر، فرشته منعمی (تصویرگر) / موسسه آموزشی و پژوهشی
امام خمینی(ره) / 1387